

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 7C/1158/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115227348
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2016:5115227348.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu: L. P. J., s.r.o., so sídlom H. 5, T., O.: XX XXX XXX, zast. Q. P., s.r.o., so sídlom H. 5, T., proti žalovanému: R. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XX, v konaní o zaplatenie 177,31 eura s príslušenstvom

rozhodol:

Žalobu v celom rozsahu zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa svojou žalobou doručitou Okresnému súdu Žilina dňa 10.09.2015, postúpenou tunajšiemu súdu dňa 14.10.2015 proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 177,31 eura s príslušenstvom. Žalobný návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014 uzatvorenej medzi postupcom - J. Q., a.s., so sídlom P. XX, T., IČO: XXX XX XXX (ďalej len „Postupca“) a žalobcom došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom sporu.

Postupca a žalovaný uzatvorili dňa 29.03.2012 zmluvu o pripojení č. XXXXXXXXXXXX, kód účastníka: XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytovanie služieb v zmysle zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách. Na základe predmetnej zmluvy, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky a cenník, postupca poskytol žalovanej elektronickej komunikačnej službe, špecifikovanej v zmluve za podmienok stanovených v zmluve a všeobecných obchodných podmienkach. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v zmluve a cenníku. Žalobcovi postúpil postupca

- 2 - 7C/1158/2015

neuhradenú pohľadávku, a to v sume 177,31 eura, vyúčtovanej faktúrou č. XXXXXXXXXXXX titulom neuhradenej zmluvnej pokuty. Zároveň si žalobca uplatnil úrok z omeškania z dlžnej sumy a náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Žalovaný sa k žalobnému návrhu nevyjadril.

Podľa § 115a ods. 1 a 2 O.s.p. na prejednanie veci samej nie je potrebné nariadovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. o veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vo veci rozhodol o nároku žalobcu o zaplatenie istiny v sume 177,31 eura s príslušenstvom bez nariadenia ústneho pojednávania rozsudkom vyhláseným za splnenia podmienok podľa § 115a ods. 1, 2 a § 156 ods. 3 O.s.p. vychádzajúc z obsahu spisu, najmä z listinných dôkazov predložených žalobcom, pričom zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Žalovaný uzavrel, ako spotrebiteľ, s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o pripojení č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnú súčasť tvoria všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete Postupcu a cenník, vydané v súlade so Zákonom o elektronických komunikáciách a aktuálny cenník služieb. Ako vyplýva z obsahu zmluvy žalobca poskytoval od jej účinnosti žalovanému služby elektronickej komunikácie. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať služby elektronickej komunikácie, najmä uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla a platiť riadne a včas poplatky v aktuálnom cenníku. Žalovaný bol pripojený do elektronickej siete v programe J. + O. 2+, s dobou viazanosti 24 mesiacov. Zo zmluvy vyplýva, že bola dohodnutá zmluvná pokuta pre príslušnú službu a dobu viazanosti vo výške podľa podmienok zverejnených podnikom v cenníku alebo podľa dohodnutých podmienok v príslušnom cenovom výmere. Žalovanému bola vystavená faktúra č. XXXXXXXXXXXX titulom zmluvnej pokuty v sume 634,97 eura, z ktorej žalobca uplatnil sumu 177,31 eura.

V uvedenom prípade sa jedná s spotrebiteľskú zmluvu, ktorá podlieha režimu Občianskeho zákonníka. Úprava spotrebiteľských zmlúv v piatej hlave Občianskeho zákonníka má povahu špeciality k Obchodnému zákonníku a keďže aj samotný zákon o elektronických komunikáciách je zákonom špeciálnym, vo vzťahu k spotrebiteľovi má vždy povahu občianskoprávneho vzťahu.

Žalobca si uplatnil zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu nedodržania zmluvných povinností žalovaným. Žalobca vyfakturoval sumu 634,97 eura faktúrou číslo XXXXXXXXXXXX,
- 3 - 7C/1158/2015

splatnou dňa 18.06.2013, z ktorej si v tomto konaní uplatnil sumu 177,31 eura, ktorú žalovaný neuhradil.

Podľa § 544 ods. 1,2,3, Zákona 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4C 174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č.k. 3Co 26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C 162/2011 -28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co 32/2012 -46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu

neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu nepriateľných zmluvných podmienok:

„členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov“. S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

„ členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto

- 4 -

7C/1158/2015

podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice).

Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora C-76/10 H. /P., bod 50), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky. Je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offo skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva (ipso facto, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania) v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takého - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ Zákona č. 250/2007 Z.z.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu, aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

- 5 -

7C/1158/2015

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. žalobca v konaní nebol úspešný, teda náhrada trov konania mu neprislúcha. Žalovaný, ktorý v konaní bol úspešný, nežiadal priznať trovy konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).